

SA - 461

II Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, April/May 2015
(CBCS) (Fresher's) (2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT - II
Bhoja Prabandha, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer either in **Sanskrit or Kannada or English.**
2) Answer Question No. I and VI in **Sanskrit Only.**

I. समुचितं उत्तरं चिनुत । (10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer.

- 1) सिन्धुलः कस्य देशस्य राजा ?
अ) मालवः   आ) वङ्गः   इ) धारा   ई) मद्रः
- 2) भोजः कः ?
अ) सिन्धुलपुत्रः   आ) राजर्षिः   इ) मुञ्जपुत्रः   ई) पृथापुत्रः
- 3) लोभाविष्टो नरो कां हन्ति ?
अ) पशुं   आ) स्वामिनं   इ) वृद्धं   ई) बालं
- 4) हितोपदेशस्य रचयिता कः ?
अ) विष्णुशर्मा   आ) नारायणपण्डितः   इ) बल्लालसेनः   ई) क्षेमेन्द्रः
- 5) दशास्यान्तकः कः ?
अ) श्रीरामः   आ) श्रीकृष्णः   इ) विष्णुः   ई) शिवः
- 6) जयन्तः कस्य पुत्रः ?
अ) सिन्धुलस्य   आ) वत्सराजस्य   इ) बुद्धिसागरस्य   ई) मुञ्जस्य
- 7) भोजः कुत्र हन्तव्यः ?
अ) भुवनेश्वरीविपिने   आ) दण्डकविपिने   इ) विन्ध्यविपिने   ई) रुद्रविपिने
- 8) वसुमती केन सह यास्यति ?
अ) भोजेन   आ) सिन्धुलेन   इ) मुञ्जेन   ई) बुद्धिसागरेण

P.T.O.

- 9) लोके के सुलभाः ?
 अ) अप्रियवादिनः आ) सत्यवादिनः इ) प्रियवादिनः ई) असत्यवादिनः
- 10) बुद्धिसागरः कः ?
 अ) अमात्यः आ) महाराजः इ) सेवकः ई) सेनापतिः

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ:

Answer **any two** of the following :

1) कथा-साहित्यमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on Katha Sahithyam.

2) भोजस्य राज्यप्राप्तिः कथम् अभवत् ? वर्णयत ।

ಭೋಜನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ? ವಿವರಿಸಿ.

Narrate as to how Bhoja secure the kingdom ?

3) भोजेन सह महाकवीनां प्रमुखसंवादं निरूपयत ।

ಭೋಜನೊಂದಿಗೆ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಪ್ರಮುಖಸಂವಾದವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.

Enumerate on the main conversations of Bhoja with other great poets.

III. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं दत्त ।

(1×12=12)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ.

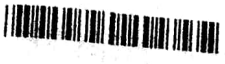
Translate into **Kannada** or **English**.

ततः सभायामासीनो बुद्धिसागरः प्राह राजानम् 'देव, भोजस्य जन्मपत्रिकां ब्राह्मणं पृच्छ' इति । ततो मुञ्जः प्राह - 'भोजस्य जन्मपत्रिकां विधेहि' इति ततोऽसौ ब्राह्मणः उवाच - 'अध्ययनशालायां भोज आनेतव्यः इति । मुञ्जोऽपि ततः कौतुकाध्ययनशालामलङ्कुर्वणं भोजं भटै-रानाययामास । ततः साक्षात्पितरमिव राजानमानम्य सविनयं तस्थौ ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

इति विप्राय लक्षं दत्वा 'किं ते नाम' इत्याह । विप्रः स्वनाम भूमौ लिखति 'गोविन्दः' इति । राजा वाचयित्वा 'विप्र, प्रत्यहं राजभवनमागन्तव्यम् । न ते कश्चिन्निषेधः । विद्वांसः कवयश्च कौतुकात्सभा-मानेतव्याः । कोऽपि विद्वान् न खलु दुःखभागस्तु, एनमधिकारं पालय' इत्याह ।

एवं गच्छत्सु कतिपयदिवसेषु राजा विद्वत्प्रियो दानवित्तेश्वरः इति प्रथामगात् ।

IV. द्वयोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** sentences.

- 1) देव, लोकोऽयं मां सर्वज्ञं वक्ति ।
- 2) सर्वः कालवशेन नश्यति ।
- 3) मृत्योः सर्वत्र तुल्यता ।
- 4) कुम्भकारोऽपि यो विद्वान् स तिष्ठतु पुरे मम ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×2½=5)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short note on **any two** :

- 1) बृहत्कथा ।
- 2) बुद्धिसागरः ।
- 3) वत्सराजः ।
- 4) सुकवेः शब्दसौभाग्यम् ।

VI. संस्कृतभाषायाम् उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ:

Answer in **Sanskrit**.

अ) पञ्चानां विग्रहवाक्यं कृत्वा समासनाम लिखत ।

(5×1=5)

ಐದರ ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Dissolve the compounds and name the Sentences (**any five**) :

- 1) महापुरुषः
- 2) वटवृक्षः
- 3) प्रत्यहं
- 4) गुरुदक्षिणा
- 5) जलक्रीडा
- 6) अधर्मः
- 7) रामकृष्णौ
- 8) पञ्चवटी

SA - 461

-4-

(2x2½=5)

आ) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत ।

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ.

Change the voice (**any two**) :

- 1) राजा बाह्मणं प्रेषितवान् ।
- 2) अहं गुरुं नमामि ।
- 3) अश्वः धावति ।

Time

VII. ಕನ್ನಡ ವಾ ಆಙ್ಗಲಭಾಷಾಢಾ ಅನುವಾದತ ।

(1x5=5)

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

Translate into **Kannada** or **English**.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಸರ್ವೇ ಪಾಂಡವಾಃ ಕೌರವಾಃ ಚ ಯುಧ್ಧಾಯ ಕೃತಸನ್ನದ್ಧಾಃ ಆಸನ್ । ಪಾಂಡವಾಢಾಂ ಸೈನ್ಯಮ್ ಂಕತ್ರ, ಕೌರವಾಣಾಮ್ ಅನ್ಯತ್ರ ಉಪಸ್ಥಿತಮಾಸಿನ್ । ಅರ್ಜುನಃ ಂಕಃ ಮಹಾವೀರಃ । ತಸ್ಯ ಸಾರಥಿಃ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ । ಕೌರವಾಣಾಂ ಸೈನ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಾನ್ ಸ್ವಬಂಧುನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಅರ್ಜುನಃ ಕಿಂಕರ್ತವ್ಯಮೂದಃ ಅಭವತ್ । ಶಸ್ತ್ರಂ ತ್ಯಕ್ತವಾನ್ । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಃ ಭಗವದ್ಗೀತಾಂ ಉಪದಿಷ್ಟವಾನ್ ।